GİRNE ÜNİVERSİTESİ
UNIVERSITY OF KYRENIA

ASES
ACADEMY OF SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL STUDIES

NEAR EAST UNIVERSITY SOCIETAL RESEARCH AND DEVELOPMENT CENTER

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İLAMER İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

VI. INTERNATIONAL MEDITERRANEAN SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

CONFERENCE BOOK

EDITOR
ASSOC. PROF. LOKMAN ZOR

VI. INTERNATIONAL MEDITERRANEAN SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

MARCH 14-16, 2025
UNIVERSITY OF KYRENIA, TRNC

EDITOR ASSOC. PROF. LOKMAN ZOR

COPYRIGHT © 2025
BY ASES CONGRESS ORGANIZATION
PUBLISHING COMPANY LIMITED
ALL RIGHTS RESERVED. NO PART OF THIS PUBLICATION MAY BE REPRODUCED, DISTRIBUTED OR TRANSMITTED IN ANY FORM OR BY ANY MEANS, INCLUDING PHOTOCOPYING, RECORDING OR OTHER ELECTRONIC OR MECHANICAL METHODS, WITHOUT THE PRIOR WRITTEN PERMISSION OF THE PUB LISHER, EXCEPT IN THE CASE OF BRIEF QUOTATI ONS EMBODIED IN CRITICAL REVIEWS AND CERTAIN OTHER NONCOMMERCIAL USES PERM ITTED BY COPYRIGHT LAW. ASES CONGRESS ORGANIZATION PUBLISHING® IT IS RESPONSIBILITY OF THE AUTHOR TO ABIDE BY THE PUBLISHING ETHICS RULES.
ASES PUBLICATIONS – 2025©

26.03.2025
ISBN: 978-625-95874-1-7

CONTENTS

AUTHOR(s)	TITLE	PAGE NO
EMEL SUNAR MERYEM KARAAZIZ	DEPRESSION AND ANXIETY: THE DUAL BURDEN OF THE MIND	1
NAZMIYE ARDUC	BEDEN DİSMORFİK BOZUKLUK (BDD): DERİNLEMESİNE BİR İNCELEME	3
DILEK ANSIN HICRAN EKER GIZEM GULDEN	POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER AND DEPRESSION IN WOMEN EXPOSED TO DOMESTIC VIOLENCE: A REVIEW OF SYMPTOM PREVALENCE AND RISK FACTORS	5
GULSILAN BELET ALI UMAR GIZEM GULDEN	DISRUPTIVE DISORDERS, IMPULSE CONTROL AND BEHAVIOR DISORDERS IN CHILDREN AND ADOLESCENTS	7
UMMU KARDELEN SARDOGAN DILARA GULPAK GIZEM GULDEN	A REVIEW ON THE FLIRTATION VIOLENCE OF INDIVIDUALS DIAGNOSIS WITH BORDERLINE PERSONALITY DISORDER	9
YUSUF BABATUNDE LASISI EMMANUEL MSHELIA HALILU TITILAYOMI OLUFUNSO OLUTOYIN ADEWUSI LARA ALHAJJ	GREEN SYNTHESIS OF SILVER AND COPPER NANOPARTICLES FROM THE HYDRO-ETHANOLIC EXTRACT OF FLOWERS OF *SOLANUM ELAEAGNIFOLIUM* CAV., AND ASSESSMENT OF ITS ANTIOXIDANT AND ANTIBACTERIAL ACTIVITIES	11
EMMANUEL MSHELIA HALILU MAALI MUSTAFA LAMIN LARA ALHAJJ TITILAYOMI OLUFUNSO OLUTOYIN ADEWUSI	GREEN SYNTHESIS OF NANOPARTICLES AND EVALUATION OF ANTIBACTERIAL, AND ANTIOXIDANT ACTIVITIES OF LEAVES EXTRACT OF *CAPSICUM ANNUUM* L.	12
GEORGE PRINCE EZGI BAGRIACIK	DETERMINATION OF THE KNOWLEDGE STATUS OF NURSING STUDENTS REGARDING CARDIOVASCULAR DISEASE RISK FACTORS	13
MEGA OBUKOWO OYOVWI PRINCE EDESIRI TESI ADAUGO MIRACLE IBEKWE	TAURINE ATTENUATES MELAMINE-INDUCED REPRODUCTIVE PERTURBATION IN MALE RATS VIA Nrf2/HO-1, mTOR/Atg-7, and Cx-43/NOX-1 MODULATION	30
TAYGUN DAYI MUJGAN OZTURK MURAT OZGOREN ADILE ONIZ	THE MEDITERRANEAN DIET PYRAMID: CYPRUS VERSION	56
ALPEREN OZEN BEYZA OZEN CAGLA KUBRA KINAL	EXPOSURE OF CHILDREN WITH STUTTERING TO PEER BULLYING AND EXAMINATION OF TEACHERS' OPINIONS	59
FATMA TACOY HULYA SENOL SERDAL ISIKTAS	KKTC GENEL ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV ALAN ÖĞRETMENLERİN HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ:LEFKOŞA İLÇESİ ÖRNEĞİ	74
CAGLA KUBRA KINAL ALPEREN OZEN	EMOTIONAL BURNOUT, FAMILY STRESS, AND FAMILY LIFE SATISFACTION IN PARENTS OF CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS	76
ALPEREN OZEN AYSE MORTAS KUM	THE EFFECT OF TECHNOLOGY ADDICTION ON THE SOCIAL DEVELOPMENT OF 3-4 YEAR OLD CHILDREN IN KKTC	84

AYSE MORTAS KUM ALPEREN OZEN	AN EXAMINATION OF PRESCHOOL TEACHERS' VIEWS ON THE USE OF EXECUTIVE FUNCTIONS AND SUPPORTING STRATEGIES	104
HAMIDE SEDATGIL HULYA SENOL SERDAL ISIKTAS	ORTAÖĞRETİMDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN TEKNOLOJİ YETERLİLİĞİ VE OKULLARIN DİJİTAL OLGUNLUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	106
BAHADIR BILGE AYCAN UGUR BILGEN	THE RELATIONSHIP BETWEEN OVX AND GVZ RISK MEASURES AND BIST100 INDEX RETURNS	107
UGUR BILGEN HASAN OKTAR SABAN KOC KUTSAL M. MERAL	COMPARISON OF ECONOMIC PERFORMANCES OF OECD COUNTRIES AND TURKEY	109
FATIMA AMINU ADAMU SAMINEH ESMAEILZADEH MEHMET AYGUN	PARENTS ATTITUDES TOWARDS CHILDHOOD IMMUNIZATIONS IN TARAUNILGA KANO STATE NIGERIA	111
ERKAN KARAMAN MUSTAFA TALAS	TEACHING STRATEGIES FOR STUDENTS WITH SPECIFIC LEARNING DISABILITIES: A REVIEW STUDY	112
SAHIN YAMAN	POSITIONING OF BRICS, TURKIYE, AND TURKIC REPUBLICS IN SERVICES EXPORTS: A COMPARATIVE ANALYSIS WITH EU COUNTRIES	114
MUCAHIT ULGER	NATURAL RESOURCE RENT, ECONOMIC GROWTH AND THE ENVIRONMENT: A COMPARATIVE PERSPECTIVE IN MINT COUNTRIES	116
MUCAHIT ULGER	THE EFFECTS OF R&D EXPENDITURES AND ECONOMIC GROWTH ON EMPLOYMENT IN THE SERVICE SECTOR IN G8 COUNTRIES	134
YUNUS EMRE ILERI MAHMUT SELVI HAVVA YAMAK DOKTAY ASLAN	EXAMINATION OF ENGINEERING DESIGN PROCESSES BASED ON BIOMIMETIC DESIGN INTEGRATION OF GIFTED STUDENTS	148
OZDEN TOPRAK	THE STATE-SUPPORTED PHENOMENON: THE CULTURAL RISE OF SOUTH KOREA	151
HUSEYIN NALBANT HULYA SENOL SERDAL ISIKTAS	ORTA ÖĞRETİMDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KULLANIMI ÖZ YETERLİLİKLERİ İLE YÖNETİCİLERİN LİDERLİK STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ	153
DENIZ AKDAL	PARENTS INTERACTIVE INTERVENTION PROGRAM	155
MIRAY SABUNCU OZLEM SABUNCU BULENT BILGEHAN	İNSOMNİANIN SEYRİNİ YÜKSEK DOĞRULUKLA TAHMİN EDEN YENİ BİR MODEL YAKLAŞIMI	157
MAIS AL-NIDAWI JUDE CALEB	SUPRAMOLECULAR SOLVENT LIQUID-LIQUID MICROEXTRACTION PRIOR TO HPLC FOR THE DETERMINATION OF SUDAN DYES IN SPICES- A GREEN ANALYTICAL CHEMISTRY APPROACH	159
MUSTAFA SIRAKAYA DIDEM ALSANCAK SIRAKAYA	EXAMINATION OF THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATIONAL ENVIRONMENTS	160
UGUR DEMIR CIHAN KURKCU	INVESTIGATION OF THE STRUCTURAL AND ELECTRONIC PROPERTIES OF $MgCl_2$ UNDER HIGH PRESSURE	168
SALIH ERMIS OGUZ TASDEMIR	COST OPTIMIZATION IN POWER SYSTEMS USING METAHEUTICAL METHODS	170

MUSTAFA SIRAKAYA DIDEM ALSANCAK SIRAKAYA	EXAMINING UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES TOWARD ARTIFICIAL INTELLIGENCE	183
SALIH ERMIS OGUZ TASDEMIR	ESTIMATION OF POWER OUTPUT OF PHOTOVOLTAIC SYSTEMS WITH SOLAR RADIATION	191
OZLEM IRMAK YAYLA OKAN YAZICIOGLU	LENGTH-WEIGHT AND LENGTH-LENGTH RELATIONSHIPS PARAMETERS OF THE SAND SMELT (*Atherina boyeri* RİSSO, 1810) LIVING IN YAMULA DAM LAKE	205
HALIL IBRAHIM BERRAK MURAT DURAN	ANALYSIS OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS ON RESEARCH CONDUCTED IN THE FIELD OF MATHEMATICAL PROOF	207
ELVAN GOKCEN	ANALYSIS OF GRADUATE THESES ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE CONDUCTED IN TURKEY	210
MURAT DURAN HALIL IBRAHIM BERRAK	SOCIAL NETWORK ANALYSIS OF RESEARCH ON PROBLEM SOLVING AND POSING IN MATHEMATICS EDUCATION	223
ELVAN GOKCEN	ANALYSIS OF DOCTORAL DISSERTATIONS IN THE FIELD OF CURRICULUM AND INSTRUCTION	226
TOLGA KARADAS KAAN GUNEY TUNCAY DILCI	AI-SUPPORTED LANGUAGE LEARNING IN MIDDLE SCHOOL STUDENTS: A REVIEW	243
MELAHAT CELIK SEDA TASMIS ISIK MUSTAFA DOGRU	THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION: AN INVESTIGATION OF THE VIEWS OF SCIENCE TEACHERS WITH MASTER'S DEGREE	262
ZEYNEP ALANOGLU MUSLIM ALANOGLU	THE RELATIONSHIP BETWEEN POST-EARTHQUAKE TRAUMA LEVEL AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF UNIVERSITY STUDENTS	273
AYBUKE ZEYNEP AYDOGDU MUSLIM ALANOGLU	ADDICTION AS A DISEASE OF TECHNOLOGY AGE: TECHNOLOGY ADDICTION IN HIGH SCHOOLS	283
ESRA CIZMECI UMIT DILEK YESIL	EXAMPLE OF SOFT POWER IN CULTURAL DIPLOMACY ON YOUTUBE: BTS' 76 TH UN GENERAL ASSEMBLY SPEECH	285
ABDULKADIR AY SERKAN NACAK FATMA EBRU IKIZ	AİLE DEĞERLERİNİN OYUN TERAPİSİNDEKİ ETKİSİ: ÇOCUKLARIN İLETİŞİM BECERİLERİ VE PROBLEM ÇÖZME YETENEKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	310
BEYZA KAYIS	IS IT EVERYMAN OR EVERYWOMAN? WOMEN'S DOMINANCE IN EVERYMAN	322
ABDULKADIR AY SERKAN NACAK FATMA EBRU IKIZ	ERGENLERDE SALDIRGANLIK: PSİKOLOJİK DANIŞMANIN ETİK YAKLAŞIMLARI VE MÜDAHALE STRATEJİLERİ	328
ISMAIL TEKSEN	AN ANALYSIS OF IMOGEN WADE'S POEM ENTITLED THE TIME I WAS MUGGED IN NEW YORK CITY FROM THE PERSPECTİVE OF COGNITIVE DISSONANCE	339
FERHAT ORDU	"AN OPEN BOOK" A POSTSTUCTRALIST READING OF ALI SMITH'S NOVEL *THERE BUT FOR THE*	340
BAHA ENGIN CELIKEL	THE EFFECT OF WEIGHT TRAINING AT A YOUNG AGE ON THE DEVELOPMENT OF CHILDREN	341
NECATI DEMIR	SEIMA-TOURBANO CULTURE	343

SARVENAZ SAFAVI	WHAT IS LOVE FOR CHILDREN?	356
TUBA DEMIREL ENES OZEN IREM KUCUK FURKAN SEKER	RESEARCH ON THE STRUCTURAL PROPERTIES OF UAV AND DRONE SYSTEMS	357
NAZIRE NUR KARABURUN SEDA ARIK HATIPOGLU MEHMET KONAR	INVESTIGATION OF HORIZONTAL STABILIZATION OF UAV AND THE EFFECT OF AUTONOMOUS PARAMETERS ON FLIGHT PERFORMANCE	385
RAMAZAN TUR TULIN KAYA NACARKAHYA R. TUGRUL OGULATA	EFFECT OF DIFFERENT TYPES OF TRAVELERS ON YARN NEPS VALUES IN SPINNING LYOCELL FIBER FROM REGENERATED CELLULOSE FIBERS	387
EBRU CELIKTEN MEHMET DASDEMIR MEHMET TOPALBEKIROGLU	EFFECTS OF WATER JET PRESSURE AND PRODUCTION SPEED ON TENSILE PROPERTIES OF HYDROENTANGLED NONWOVEN FABRICS	397
YASIN BAYKALIR MESUT SAMI NIZAM MUHITTIN ZENGIN PELIN DEMIR EZGI TEGUN	EFFECT OF IN OVO PROPIONIC ACID INJECTION ON VIABILITY AND HATCHING CHARACTERISTICS OF QUAIL HATCHING EGGS	404
QARDASHBEYOVA NAILE ADEM QULIYEVA ADILE	SƏTHI POTENSIAL ÇƏPƏRLI METAL YARIMKEÇİRİCİ KONTAKTLARININ KONSTRUKTIV QURULUŞU	406
NAZILƏ QARDASBƏYOVA	PERFORMANCE TECHNIQUES AND STRINGS IN FLUTE PLAYING FLEYTA İFAÇILIĞINDA İFA ÜSULLARI VƏ ŞTRİXLƏR	415
SEYFULLAYEVA AYNUR TAHIR GIZI	MIR MUSOVIR CREATIVITY	420
ASGAROVA GANIRA ALI GIZI	ABOUT SOME LEXICAL UNITS USED IN THE DIALECTS AND ACCENTS OF AZERBAIJAN	423
KONUL NƏRIMAN QIZI HƏSƏNOVA	ŞEİR DİLİNDƏ QƏNAƏT VƏ EMOSİONAL TƏSİR: SƏS VƏ SÖZ OYUNLARI	428
GUNEL HUMMƏTOVA (PƏNIYEVA) SALEH	İ.ƏFƏNDİYEV NƏSRİNİN BƏDİİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ	429
KONUL MƏMMƏDOVA	ANA DİLİMİZİ SEVƏK VƏ QORUYAQ	431
AYGUN MƏMMƏDOVA	DİSKURS ANLAMININ TƏHLİLİ	433
AYNUR BADALOVA	THE RICHNESS OF AZERBAIJAN LANGUAGE: FROM HISTORY TO MODERNITY	435
SECKIN ARSLAN ESRA DURAN	CARBON DISCLOSURE PROJECT IN TURKEY: AN ANALYSIS OF COMPANIES OPERATING IN THE BIST ENERGY SECTOR	439
MUSA AKGUL CIGDEM GORGUN AKGUL	PKK’S CHANGING DISCOURSE ON THE NATION-STATE	457
TUGBA DINCBAS BERNA YIGIT	URBAN RESILIENCE IN THE SCOPE OF CLIMATE-INDUCED FLOOD DISASTER RISK MANAGEMENT	459
IREM OZCAN	A PROPOSED FRAMEWORK FOR FINANCIAL REPORTING ON INCOME AND EXPENSES IN NON-PROFIT ORGANIZATIONS	474
EBRU TOPCU MERT TOPCU	ECONOMIC COMPLEXITY: THEORETICAL SCOPE AND CONCEPTUAL FRAMEWORK	484
ZELIHA KALDIRIM	ANALYSIS OF KEY AUDIT MATTERS OF BIST TECHNOLOGY INDEX ENTERPRISES	489

EBRU TOPCU MERT TOPCU	THE NEXUS BETWEEN INSTITUTIONAL QUALITY AND ECONOMIC COMPLEXITY	500
AHMET HASIM KESKIN YILMAZ SESLI	KİRAZ ÜRETİMİNDE İŞGÜCÜ: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	510
SEVINC VƏLIYEVA	DOĞANIN KORUNMASINDA HER BİREYİN VE HER EĞİTİM GÖRENİN ÖNEMLİ ROLÜ	513
PƏRI PASAYEVA	THE NATIVE LANGUAGE SUBJECT IN PRIMARY CLASSES AND ITS GENERAL EDUCATIONAL OUTCOMES	516
ARZU KƏRIMOVA	GRAMMATICAL FEATURES OF THE AZERBAIJAN LANGUAGE AND THEIR TEACHING	519
MEHRIBAN MAHMUDOVA	THE ROLE OF CONVERSİON İN THE DYNAMİC DEVELOPMENT AND TRANSFORMATİON OF LANGUAGE.	522
SƏKINƏXANIM VƏLIYEVA	ŞARLOTTA BRONTENİN YARADICILIĞINDA QADIN MÖVZUSU	524
GUNEL SHEFIYEVA ELKHAN	SEMIOTICS	525
SEVDA ISLAM QIZI ABBASOVA	COMMUNICATIVE SKILLS AND THEIR INFLUENCE ON STUDENTS	527
COBANOVA NƏRGIZ MƏHƏMMƏD QIZI	8 MART-BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜDÜR	534
ESMIRA MEMMEDOVA	OUR OPINIONS ABOUT MEHMET AKIF ERSOY AND FOUNDER OF THE HIGHER EDUCATION POLICY OF AZERBAIJAN - HAYDER ALIYEV	536
АЖИБЕКОВА ЖАНАР РАХИМБАЕВА ГУЛЬБАРШИН ЖЫЛАНБАЕВА БАЛКИЯ	THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION	541
ULKER BAHSIYEVA	CLASSIFICATION OF LOVERS IN MIRZA IBRAHIMOV'S SCIENTIFIC RESEARCH	545
RIMAN MOHAMMED SAID BASHIR DHUOKI HURIYE GURDALLI	EXPLORING THE ROLE OF EDUCATIONAL CITY BRANDING IN UNIVERSITY STUDENTS' SATISFACTION: A STUDY OF NICOSIA, NORTHERN CYPRUS	548
VICTORIA FOLAKEMI AKINJOGUNLA MAS'UD KHALID ZUBAIR MERIEM AMANI SALIHA BENABDI LOTFI BOUCHAAR SIDI MOHAMED LAAREJ KHADIDJA MEDDEBER	PRIMACY OF *EDWARDSIELLA SPP.* IN TWO ECONOMICALLY SIGNIFICANT FINFISHES	549
MERDACI SLIMANE HADJ MOSTEFA ADDA BOUCHAFA ALI	ANALYSIS OF DIFFERENT POROSITY DISTRIBUTIONS PLATES FGM-TYPE SUBJECTED TO FREE VIBRATION	560
TFR RIBEIRO RDSG CAMPILHO RFR PINTO RJB ROCHA	ADHESIVE BOND ANALYSIS IN ADDITIVE MANUFACTURED STRUCTURES BY NUMERICAL MODELLING	561
RÚBEN A.C. DA SILVA RDSG CAMPILHO MOHAMMAD AMIN SHAJAREH POUR SALAVATI	EFFECT OF IONISING RADIATION ON THE EFFICIENCY OF STRUCTURAL ADHESIVES	562
ABDULRAHMAN ABDULLATEEF	PREDICTIVE MODELING OF BREAST CANCER SURVIVAL OUTCOMES: INTEGRATING CLINICAL,	563

BELLO SIRAJO TITILAYOMI ADEWUSI ESTHER OMOLOLA AYODELE	TUMOR CHARACTERISTICS, HORMONE RECEPTOR STATUS WITH MACHINE LEARNING METHODS	
MERIEM AMANI SALIHA BENABDI LOTFI BOUCHAAR SIDI MOHAMED LAAREJ KHADIDJA MEDDEBER	COMPARATIVE STUDY BETWEEN CAUDAL ANESTHESIA AND THE COMBINATION OF PUDENDAL/ILIO-INGUINAL BLOCK FOR PERIOPERATIVE PAIN MANAGEMENT IN TESTICULAR ECTOPY SURGERY	565
MOHAMMAD AMIN SHAJAREH POUR SALAVATI	ADVANCES IN NEXT-GENERATION VACCINES AND THEIR IMPACT ON PUBLIC HEALTH: A LOOK AT THE FUTURE OF PREVENTION	567
SEVINC MAHMUDAGA QIZI BABAXANOVA	20TH CENTURY EGYPTIAN PAINTING	568
SAHILA IBRAHIMOVA	PLACE OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN DIALECTS AND DIALECTS	571
RƏSMIYYƏ NƏRIMAN QIZI MAHMUDOVA	FUNDAMENTALS OF ARTISTIC COMPOSITION: RULES AND TECHNIQUES	574
EMIL RAUL OGLU AGAYEV	THE ROLE OF GAME-BASED LEARNING IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FINE ARTS	578
HACIYEVA ULVIYYE DAVUD	DIFFERENT FUNCTIONS OF WORD GROUPS IN INTERLANGUAGE RELATIONS	581
SADƏDDINLI NƏRMIN	THE RELATION OF ADVERB AND ADVERB IN THE MODERN AZERBAIJANI LANGUAGE.	585
HƏSƏNOVA LEYLA ZIYAFƏT QIZI	MÖVLANA CƏLALƏDDİN RUMİ YARADICILIĞI.	597
AYGUN ISMAYILOVA	XARİCİ DİL ÖYRƏNMƏDƏ DİL MÜHİTİNİN ROLU VƏ ƏHƏMİYYƏTİ	602
SEVDA HƏSƏNOVA	EV TƏSƏRRÜFATLARININ İQTİSADİ RİFAHININ TƏHLİLİ	604
MAHROKH POOYANMEHR HURIYE GURDALLI	THE IMPACT OF POLICY MAKERS ON CITY BRANDING THROUGH HISTORICAL HERITAGE: A CASE STUDY OF KYRENIA CASTLE AND LIMASSOL CASTLE	612

THE ROLE OF GAME-BASED LEARNING IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FINE ARTS

TƏSVİRİ SƏNƏT FƏNNİNİN TƏDRİSİ METODİKASINDA OYUN ƏSASLI ÖYRƏNMƏNİN ROLU

Emil Raul oğlu Ağayev

Teacher of the subject combination commission "Art and physical education" of the Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan State Pedagogical University

ORCID NO: 0000-0001-9354-0839

Xülasə. Hər bir fənnin tədrisi metodikasında olduğu kimi təsviri sənətdə də oyun əsaslı öyrənmənin mühüm rolu vardır. Oyunlaşdırma zamanı şagirdlər hər hansı rəssamın əsərini səhnələşdirə bilərlər. Bu zaman şagirdlər dərsin gedişində aktiv iştirak etməklə bərabər, öz yaradıcı qabiliyyətlərini də inkişaf etdirirlər. Oyun vasitəsilə şagirdlər həmçinin geyim, bəzək işlərinə də cəlb oluna bilərlər.

Açar sözlər: Təsviri sənət, oyun əsaslı təlim, təhsil, orta məktəb, incəsənət

Abstract. As in the teaching methodology of every subject, game-based learning plays an important role in fine arts. During gamification, students can stage the work of any artist. At this time, students actively participate in the lesson and develop their creative abilities. Through the game, students can also be involved in clothing and decoration.

Keywords: Fine arts, game-based learning, education, secondary school, art

Müasir təhsilin yeni və maraqlı öyrənmə üsullarından biri oyun əsaslı adlanır. Bütün bu proses təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasına da tətbiq olunur. Bu metod şagirdləri həvəsləndirməklə bərabər, onları dərs prosesinə cəlb edir. Oyun vasitəsilə öyrənmənin iki növü var:

1.Oyunlaşdırma

2.Oyun əsaslı öyrənmə

Hər ikisinin ortaq xüsusiyyəti şagirdlərin təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasına öyrənmə marağının artırılmasıdır. Fərqli xüsusiyyətlərini geniş şəkildə nəzərdən keçirməliyik.

Oyunlaşdırma üsulunda oyun elementləri ilə təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında nəzəri və yaradıcı tapşırıqlar inteqrasiya edilir. Şagirdlər il ərzində müxtəlif təqdimatlar hazırlayırlar. Toplanan xallar əsasında şagirdləri təsviri sənət fənni üzrə müxtəlif kateqoriyalara bölərək titullar vermək olar. Həmçinin dərsdə Kahoot elektron tətbiqini istifadə edərək tədrisin üsulunu maraqlı etmək olar.

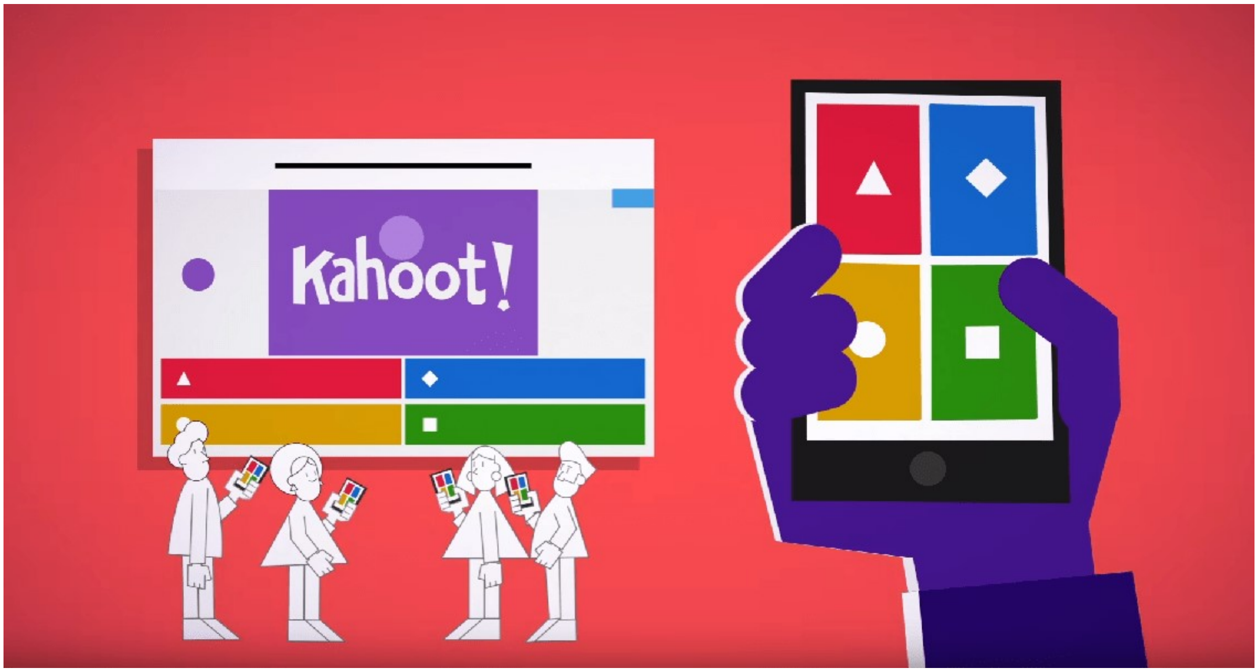

İLL 1. Kahoot elektron tətbiqi

Oyun əsaslı öyrənməni təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasına tətbiq etsək, bütövlükdə dərsi bu metod üzərində qurmaq nəzərdə tutulur. VII sinif təsviri incəsənət fənnində "Azərbaycan baş geyimləri" mövzusunu keçəndən sonra müəllim şagirdlərlə oyun əsaslı öyrənmə üsulunu istifadə edə bilər. Şagirdlər motal, şiş, taqqa, yappa və araqçın baş geyimlərini canlı olaraq nümayiş etdirə bilərlər.

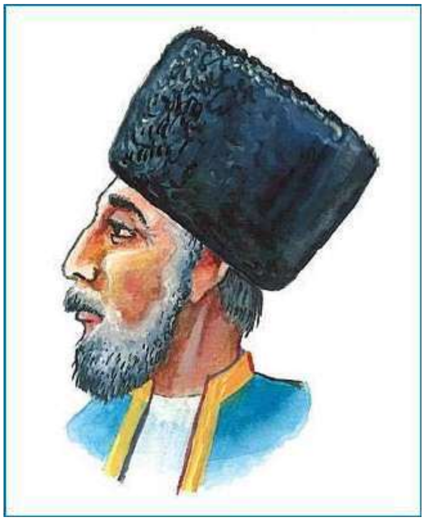

İLL 2.Yappa papaq

İLL 3. Taqqa papaq

VIII sinif təsviri incəsənət fənnində Anri Matissin yaradıcılığını keçəndən sonra müəllim rəssamın "Rəqs" əsərini oyunlaşdırmalıdır. Fovistlərə məxsus olan kontrast rənglər, perspektiv təsvirləri də şagirdlər albom vərəqlərində də səhnələşdirə bilərlər.

Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında oyun əsaslı öyrənmənin rolu üsulunun aşağıdakı üstünlükləri vardır:

-təsviri sənəti öyrənməyə maraq oyadır;

-səhnələşdirməni ön plana çıxarır;

-əməkdaşlığı və yaradıcı inkişafı artırır.

Oyun təsviri sənət fənninin tədrisində bir üsuldur. Bu üsuldan istifadə edilərkən, təlim nəticələri əsas götürülərək, fənnin tədrisində ön planda tutulmalıdır.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Ümumtəhsil müəssilərinin 7-ci sinfi üçün dərslik. Bakı 2022. S 63-65.

2.Ümumtəhsil müəssilərinin 8-ci sinfi üçün dərslik. Bakı 2020. S 60-63.

3.Metodika və pedaqogika. TAİM 2024. S 96-97